

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/504/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115230494
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115230494.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne: C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/X, O., právne zastúpenej JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/99, Svidník, proti žalovanému: Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, právne zastúpeného Beňo & partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Nám. Sv. Egídia 93, Poprad, o vydanie bezdôvodného obohatenia 316,32 €, takto

rozhodol:

Návrh žalovaného na prerušenie konania zamieťa.

I. Žalobu zamieťa.

II. O náhrade trov konania rozhodne v lehote do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 21.12.2015 sa žalobkyňa domáhala na žalovanom vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 316,32 €. V návrhu žalobkyňa vychádzala z nasledujúceho skutkového základu: Dňa 19.05.2010 uzatvorila so žalovaným ako veriteľom zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 270854 (č. zmluvy 6072216). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky vo výške 1350 € s mesačnou splátkou 46,61 €, ročnou úrokovou sadzbou 28,97 %, RPMN 28,97 %, priemernou RPMN 51,49 % a termínom konečnej splatnosti 48 mesiacov.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať
písm. g) - konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
písm. i) - výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov.

Žalobkyňa zastáva názor, že v zmluve uvedená formulácia lehoty splatnosti 48 mesiacov túto povinnosť nespĺňa a zároveň zastáva názor, že zmluva musí obsahovať rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky.

Z dôvodu vyššie uvedených chýbajúcich náležitostí považuje žalobkyňa uzatvorenú zmluvu o pôžičke za bezúročnú a bez poplatkov a žiada jej vyporiadanie podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka ako záväzkového vzťahu z bezdôvodného obohatenia.

Žalovaná uvádza, že žalovanému uhradila sumu vo výške 1 666,32 € a pri poskytnutí úvere vo výške 1 350 € suma 316,32 € tak predstavuje plnenie poskytnuté bez právneho dôvodu, ktoré musí žalovaný vydať.

Zároveň žalobkyňa tvrdí, že o skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil dozvedela od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS v mesiaci november 2015 s tým výsledkom, že takéto zmluvy žalovaného sú bezúročné a bez poplatkov.

Pokiaľ ide o možnú námietku premlčania, poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove aj Krajského súdu v Žiline, ktoré u dodávateľa prezumujú úmyselné zavinenie pri získaní bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v tvrdených nedostatkoch zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním došlým súdu dňa 18.02.2016 a uviedol v ňom nasledujúce:

Čo sa týka žalobkyňou namietaných nedostatkov zmluvných náležitostí, žalovaný uvádza, že v zmluve neabsentuje údaj podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj o konečnej splatnosti úveru, pretože tento údaj je obsiahnutý v článku 5 zmluvy o pôžičke nasledujúco: Konečná splatnosť 48 mesiacov.

Žalovaný poukazuje na dikciu článku 6 bod 6.4 VOP, podľa ktorého prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení a/alebo doručení služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Zmluva o pôžičke bola uzatvorená dňa 19.05.2010 a prvá splátka úveru sa stala splatným v nadväznosti na bod 6.2 VOP dňa 20.06.2010. Z uvedeného vyplýva, že ak bola prvá splátka splatná dňa 20.06.2010 a konečná splatnosť bola dojednaná na 48 mesiacov odo dňa splatnosti prvej splátky spotrebiteľského úveru, je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru stanovená na deň, t. j. 20.06.2014.

Žalovaný ďalej vznáša námietku premlčania. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej lehote na rozdiel od žalobkyne cituje napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/1128/2014, ktorý odmieta prezumpciu úmyselného zavinenia u dodávateľa a presadzuje názor, že úmyselné zavinenie musí byť dodávateľovi preukázané, pričom tento jeho úmysel musel existovať už v čase uzatvárania získania plnenia.

Žalovaný ďalej navrhol prerušiť konanie do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o návrhu týkajúcom sa predbežnej otázky položenej Okresným súdom Dunajská Streda vo veci Home Credit Slovakia a.s. voči C. K. (C - 42/15), pretože rozhodnutie môže mať význam aj pre rozhodnutie v tejto veci. Žalovaný poukazuje na to, že Okresný súd Dunajská Streda sa položenými otázkami

- pýta okrem iného na to, či je možné považovať všeobecné obchodné podmienky, resp. splátkový kalendár za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle článku 10 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, čím by podľa žalovaného bola splnená podmienka § 4 ods. 5 zákona č. 258/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch,
- snaží zistiť, či môžu byť údaje vyžadované zákonnou právnou úpravou uvedené aj vo všeobecných obchodných podmienkach, resp. splátkovom kalendári, pričom sa týmto dokumentom priznávajú plné právne účinky zmluvy o úvere,
- snaží zistiť, či amortizačná tabuľka, teda rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky musí byť obligatórnou súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Na výzvu súdu žalovaný predložil aj splátkový kalendár, v ktorom je uvedená splatnosť jednotlivých splátok od prvej po poslednú.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. - Súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Pokiaľ ide o návrh žalovaného týkajúci sa prerušenia tohto konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci predbežnej otázky položenej Okresným súdom Dunajská Streda, tento návrh súd zamietol. Súd uznáva, že rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie bude výkladovo riešiť aj otázky vznesené žalobkyňou v tomto konaní a považované za nedostatky zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Avšak, podľa právneho názoru súdu je nárok žalobkyne na bezdôvodné obohatenie, aj keby bol daný, premlčaný, preto súd z hľadiska plynulosti konania a zabránenia prietahom považoval za nepotrebné konanie prerušovať, keďže svoje rozhodnutie založil na aplikácii vnútroštátneho práva a nepotreboval sa teda vysporiadať s otázkou nedostatku zmluvných náležitostí vznesenou žalobkyňou.

Súd sa teda primárne zaoberal námietkou premlčania uplatneného nároku z dôvodu jej vznesenia žalovaným.

Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietať.

Od 01.07.2016 začne byť v Slovenskej republike účinný zákon č. 160/2015 - Civilný sporový poriadok. Podľa čl. 2 ods.2 CSP - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Aj keď CSP začne byť účinným až 01.07.2016, zásada vyjadrená v jeho čl. 2 ods.2 platí nepochybne aj teraz, čo je zrejmé z rozhodnutí ÚS SR ako aj ESLP.

Zverejňovaním súdnych rozhodnutí nastala situácia, že každý účastník konania si nájde rozhodnutie, či už okresného alebo krajského súdu, ktoré vyhovuje jeho právneho názoru a prezentuje ho tým spôsobom, že rovnako má súd rozhodnúť aj v jeho veci. Tak tomu je aj v uvedenom prípade.

Žalobkyňa poukazuje na rozhodnutia KS v Prešove a Žiline, ktoré obsahujú zvyčajne nasledujúcu argumentáciu -

KS v PO, sp. zn. 3Co/228/2015 - Správnym je aj záver súdu prvého stupňa o vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, v dôsledku čoho sa inak 3-ročná objektívna premlčacia doba predĺžila na 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v uvedenej zmluve, použitie neprijateľnej podmienky a určenie neprimerane vysokej odplaty úveru (96,8 %) nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami. So zreteľom na to je správny záver súdu prvého stupňa poukazujúci na neuplynutie objektívnej 10-ročnej lehoty od poskytnutia úveru, v dôsledku čoho bolo možné takto uplatnený nárok žalobkyni priznať.

KS v PO, sp. zn. 18Co/97/2015- Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvárania zmlúv už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov umožňujúcu spotrebiteľom zorientovať sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdiť výhodnosť poskytnutého úveru. Žalovaný v období od 28.2.2005 do 16.7.2007 uzatvoril so žalobkyňou 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom ani v jednej z nich údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov neuviedol. Takéto dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

V rámci rozhodovacej činnosti KS v PO však existuje aj iné rozhodnutie, napr.

Sp. zn. 15Co/207/2015 - V zákonom stanovenej lehote podal proti zamietavému výroku odvolanie žalobca. Namietal nesprávne skutkové zistenia, ako aj nesprávne právne posúdenie súdom prvého stupňa. Trval na včasnosti podania žaloby z dôvodu úmyselného konania žalovaného, ktoré viedlo k bezdôvodnému obohateniu, v dôsledku čoho sa objektívna premlčacia doba predlžuje na 10 rokov v zmysle ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s úmyselným konaním žalovaného poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Žiline. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

S poukazom na citované ustanovenie v odseku 4 písm. b) je potrebné považovať zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania za platnú, keďže na jej základe bol spotrebiteľovi dodaný tovar - vodný filter. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia žalovaný tiež nepožadoval od žalobcu úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže žalovaný žiaden úrok alebo poplatok v

zmluve neuvedený od žalobcu nežiadal. V zmluve je uvedené RPMN vo výške 19,60%, pričom žalobca zaplatil žalovanému náklady vrátane úrokov a poplatkov vo výške 13,24%. Z uvedeného dôvodu nebol preukázaný úmysel žalovaného získať na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie, preto súd prvého stupňa sa správne vypořiadal s námietkou premlčania a 10 ročnú premlčaciu lehotu správne neuznal ako dôvodnú.

Žalovaný naopak poukazuje na názorovú líniu prezentovanú KS v Banskej Bystrici:

Sp. zn. 13Co/90/2015 - Súd sa nestotožnil s tvrdením zástupcu navrhovateľky, že v danej veci išlo zo strany odporcu o úmyselné bezdôvodné obohatenie a teda plynie desaťročná objektívna premlčacia doba. V konaní nebolo preukázané ničím, že by sa žalovaný na úkor navrhovateľky úmyselne obohacoval. V prípade odporcu dôvodom bezdôvodného obohatenia mala byť úverová zmluva, ktorá sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov vzhľadom na to, že neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle právnej úpravy. Aj keď súd konštatoval, že zmluva o úvere neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, nie je možné len z uvedeného dôvodu konštatovať, že odporca mal úmysel sa obohatiť voči navrhovateľke. V zmysle zmluvy o úvere mala navrhovateľka začať splácať mesačné splátky dňom 15.4.2008. Prvú splátku v lehote splatnosti navrhovateľka nezaplatila, zaplatila ju až dňa 23.4.2008, čo je zrejme z predpisu splátok a pokút. Napriek takémuto porušeniu zmluvných podmienok zo strany navrhovateľky odporca ju nijakým spôsobom nesankcionoval. Zmluva neobsahuje ani žiadne ustanovenia o zabezpečení záväzku, napr. zriadenie záložného práva, preto nie je možné prisvedčiť navrhovateľke, že by zo strany odporcu išlo o úmysel na jej úkor sa obohatiť. Tieto skutočnosti z jej strany neboli ničím preukázané. Vzhľadom na to, že odporca vzniesol námietku premlčania, navrhovateľka podala návrh po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, preto súd jej návrh zamietol.

Sp. zn. 14Co/1128/2014 - „Prvostupňový súd mal za to, že v súdnej veci nie je možná aplikácia 10-ročnej objektívnej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako sa toho dožadovala v konaní žalobkyňa, s prihliadnutím na plnenia vykonané zo strany žalobkyne mal za to, že objektívna 3-ročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím na podanie žaloby na súd uplynula a žalobkyňa podala žalobu rok po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Súd mal nepochybne za preukázané, že u žalovaného vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok vo vzťahu k náležitostiam zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania je potrebné konštatovať, že zmluva sa považuje za zmluvu bez poplatkov a bez úrokov, pričom tým, že žalobkyňa uhradila žalovanému vyššiu sumu ako bol poskytnutý úver, došlo k bezdôvodnému obohateniu sa žalovaného. Odvolací súd k najzásadnejšej námietke uvedenej žalobkyňou v odvolaní uvádza, že aj odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom prvostupňového súdu, ktorý spočíva v tom, že nárok žalobkyne je premlčaný z dôvodu uplynutia objektívnej 3-ročnej premlčacej lehoty, a preto ho súd žalobkyne nemohol priznať, v dôsledku čoho žalobu žalobkyne zamietol. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu nie sú splnené a platí 3-ročná objektívna premlčacia doba aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou, pričom však žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by žalovaný mal úmysel k bezdôvodnému obohateniu sa vo vzťahu k plneniu vyplývajúcej zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania a žeby tento úmysel existoval už v čase získania bezdôvodného obohatenia. V konkrétnom prejednávacom prípade žalobkyňa už v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí pôžičky bola oboznámená s výškou úveru a zaviazala sa tento zaplatiť veriteľovi o zvýšenú sumu v 12-tich mesačných splátkach. Dohodnuté splátky žalobkyňa (aj keď nepravidelne) plnila. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že do 15.05.2009 zaplatila v mesačných splátkach čiastku 924,77 Eur a z dôvodu, že od žalovaného mala žalobkyňa v danom období poskytnutých viac úverov, pričom žalovaný jej navrhol možnosť, že všetky úvery budú zahrnuté do jedného úveru č. 5003849 zo dňa 20.10.2009, pričom z uvedenej konsolidačnej pôžičky bola prevedená suma 702,40 Eur na doplatenie pôvodnej zmluvy o úvere č. 7039162. Odvolací súd uvádza, že k preukázaniu úmyslu na strane žalovaného nepostačuje len tvrdenie, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy neuviedol do zmluvy RPMN. Žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa s právnymi predpismi, teda mala možnosť nedovolené úroky, či poplatky nezaplatiť. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru (nález Ústavného súdu SR z 26.04.2013 č. k. IV.ÚS 554/2012-35) a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného, ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo/882/2006 z 24.06.2008).

Rozhodnutia iných všeobecných súdov, na ktoré poukazyvala žalobkyňa v konaní, nie sú pre okresný, ani odvolací súd záväzné, ak sa navyše okresný, ani odvolací súd s právnymi závermi tam uvedenými nestotožňuje z vyššie uvedených dôvodov.“

Okresný súd Prešov dodáva, že citovaným rozsudkom bol potvrdený rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 4C/10/2014 kde sa uvádza - K námietke žalobkyne, ktorá poukazyvala na 10-ročnú premlčaciu lehotu s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorý zastáva názor, že dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/81/2011) uviedol, že tento rozsudok nie je pre rozhodovanie Okresného súdu v Žiari nad Hronom záväzný. Poukázal na to, že ak zákonodarca sankcionuje poskytovateľa úveru za nedodržanie podstatných náležitostí zmluvy tým, že sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, prichádza tak poskytovateľ úveru o výrazné finančné prostriedky, preto je nelogické tvrdiť, že neuvádzanie ročnej percentuálnej miery nákladov je úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Platí domnienka znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá je nevyvrátiteľná. Aj o žalobkyni platí, že musela mať vedomosť, že úver je bezúročný, a preto úroky a poplatky platiť nemusela, ak tak urobila, vyvracia to jej tvrdenie o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru súdu podmienka pre uplatnenie 10-ročnej premlčacej lehoty v tomto prípade splnená nie je.

Je teda zrejmé, že otázka prezumovaného úmyslu dodávateľa pri bezdôvodnom obohatení nie je v rámci SR riešená rovnako jednotlivými krajskými súdmi a dokonca nie je riešená jednotne ani v rámci jednotlivých krajských súdov.

Okresný súd si kladie otázku, prečo príslušní funkcionári krajských súdov nerobia kroky potrebné k zabezpečeniu jednotnej rozhodovacej praxe prostredníctvom NS SR? Okresný súd považuje vyššie uvedené príklady za markantné porušenie právnej istoty, keďže výsledok sporu závisí od krajského súdu, na ktorom sa vec prejednáva, resp. od senátu krajského súdu, ktorý vec prejednáva. Účastník konania má potom v skutkovo obdobných veciach rozdielne rozhodnutia. Takýto stav pôsobí samozrejme mátačo aj na okresné sudy.

Procesný súd má za to, že OZ nevytvára osobitnú kategóriu osôb (či už fyzických alebo právnických), u ktorých sa úmysel získať bezdôvodné obohatenie prezumuje. Ak by sa z tejto prezumpcie malo vychádzať, okresný súd sa pýta, kde sú jej hranice? Ak je prezumpcia založená na znalosti právnych predpisov alebo ich určitej časti, tak u osoby s právnickým vzdelaním, musí byť bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatnej alebo čiastočne neplatnej zmluvy vždy úmyselným, pretože ako osoba práva znalá mala vytvoriť zmluvu bezvadnú. Takýto prístup je podľa súdu nesprávny.

Jeho nesprávnosť sa prejavuje o to viac, ak úmysel sa nezakladá na okolnostiach skutkových ale výlučne právnych. Procesný súd doteraz riešil otázku bezdôvodného obohatenia dodávateľa výlučne na tom skutkovom základe, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala

- RPMN,
- konečnú splatnosť úveru,
- rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky.

Všetky vyššie uvedené otázky sú v právnej praxi sporné. Sporné je napr. uvádzanie RPMN pri spotrebiteľskom úvere formou revolvingu (min. pri zmluvách uzavretých za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z.).

Pokiaľ ide o konečnú splatnosť úveru, bežne sa rozhoduje, že táto musí byť určená presným dátumom a byť súčasťou priamo zmluvy, čo v podstate implicitne tvrdí aj žalobkyňa v tejto veci.

Slovenská republika však vo vyjadrení k veci vedenej na SD EÚ ako C - 42/15 (vyššie uvedená predbežná otázka OS Dunajská Streda) uviedla, že formulácie týkajúce sa splatnosti vo forme - prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru alebo dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň kalendárneho mesiaca považuje za dostatočné.

V rovnakej veci sa Európska komisia vyjadrila, že znenie smernice požaduje uviesť výšku, počet a frekvenciu splátok, čo neznamená povinnosť uviesť presný dátum splatnosti každej splátky.

Pokiaľ ide o otázku tzv. rozpisu splátok aj v rámci KS v PO je táto vec riešená rozdielne. Existujú senáty, ktoré rozpis splátok vyžadujú (9Co/153/2014 - Argument žalobcu, že zákon požiadavku na samostatné rozpisovanie splátok úrokov, istiny nevyžaduje, je nedôvodná. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských

úveroch v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) výslovne vyžaduje, aby v zmluve bola uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere absentuje. Uvedenie počtu splátok, ich výšky a termíny splatnosti pre naplnenie zákonnej požiadavky na náležitosti zmluvy vyplývajúcej z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) nepostačuje.) a naopak senáty, ktoré rozpis splátok nepovažujú za obligatórnu súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere (13Co/111/2014 - V súvislosti s touto argumentáciou súdu prvého stupňa odvolací súd uzatvára, že zákon o spotrebiteľských úveroch, účinný v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriacich jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe).
Vláda SR ako aj EK sa vo veci C - 42/15 vyjadrili jednoznačne, že smernica (predstavujúca úplnú harmonizáciu) rozpis splátok nevyžaduje.

Procesný súd teda uzatvára, že prezumovanie úmyslu dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie pri spotrebiteľom tvrdených chýbajúcich náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých správne vyjadrenie je rozporné aj v súdnej praxi, je nesprávne. Ak s niektorými zmluvnými náležitosťami má problém aj právna prax, ako sa môže požadovať, aby to bol práve dodávateľ, ktorý uvedené má vedieť presne a nesporne ?

Súd teda konštatuje, že v prejednávanej veci úmysel dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť preukázaný nebol.

Otázka subjektívnej premlčacej doby.

V prejednávanej veci má súd za nepochybné, že uplynula aj subjektívna premlčacia doba.

Podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 (pri totožnej úprave ako je v SR) - „Pro počátek subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqg4>> odst. 1 ObčZ je v případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy rozhodující vědomost oprávněného o těch skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, neplatná skutečně je.

Podle právní teorie (srovnej např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbq>> I. § 101 - 110. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, 609 s.) i praxe (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 446/2009 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgbpxm6lcmvzf63ttl4ytmnjw>>) je pro počátek běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqg4>> odst. 1 obč. zák. rozhodný okamžik, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo jej získal. V případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy je takovou rozhodující vědomostí znalost oprávněného těch skutkových okolností, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, je neplatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3977/2007 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfpxwzgwgeyta>>).

V souzené věci byla okolnost, že nájemní smlouva byla uzavřena bez souhlasu obecního úřadu a že podnájemní smlouvou jsou předmětné prostory pronajímány k účelu, ke kterému nejsou stavebně určeny, žalobkyni známa již při uzavření těchto smluv (viz skutková zjištění, jenž nelze v dovolacím řízení úspěšně zpochybnit). Odvolací soud se tak při posouzení začátku běhu subjektivní promlčecí doby od ustálené judikatury neodchýlil.“

Podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 - Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel

k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca poukázal predmetnú finančnú čiastku na účet žalovanej 28. augusta 2006. Podľa názoru dovolacieho súdu týmto dňom začala žalobcovi plynúť i dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Žalobca v konaní nepreukázal právny dôvod poskytnutia tohto plnenia, teda od počiatku šlo o plnenie bez právneho dôvodu, pričom v danom prípade niet pochyb o tom, že už v tomto okamihu boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. komu plnil a v akej výške.

Podľa NS ČR sp. zn. 28Cdo/685/2011- Dovolací soud vychází z názoru, že kontrolní závěr NKÚ obsahuje jak popis jím zjištěných relevantních skutkových okolností, tak jejich právní hodnocení ústící v případný závěr o porušení zákonem stanovených povinností. Kontrolní závěr NKÚ tak může u organizační složky státu jako oprávněné zakládat vědomost ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. jen tehdy, pokud se příslušná organizační složka na základě takového kontrolního závěru dozví dosud neznámé skutkové okolnosti, bez nichž nelze odpovědnost za bezdůvodné obohacení dovodit. Tak tomu může být např. za situace, kdy organizační složka státu na základě kontrolního závěru NKÚ zjistí, že její závazek vůči třetí osobě, byl bez jejího vědomí již v minulosti splněn jinou organizační složkou či zanikl započtením. Naopak z hlediska vědomosti organizační složky ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. nemá kontrolní závěr NKÚ význam, pokud takový závěr obsahuje pouze právní hodnocení vzniklého stavu, a to na základě stejných skutkových zjištění, jež byla známa i příslušné organizační složce státu. Tak je tomu i v souzené věci. Žalobkyni již dne 13. 12. 2004, kdy žalovanému poskytla částku o 2.832.979,- Kč vyšší, než činil soudem přiznaný nárok žalovaného, byly známy všechny rozhodné skutečnosti, na základě kterých mohla a měla uplatnit své právo na vydání bezdůvodného obohacení. Pokud tak z důvodu právní neznalosti neučinila a svého práva se začala domáhat až po té, co byla na právní stránku věci upozorněna kontrolním závěrem NKÚ, nemůže to mít vliv na její presumovanou vědomost (v souladu se zásadou neznalost zákona neomlouvá) a tedy ani na počátek běhu subjektivní lhůty ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák.

Vyššie citovaná judikatúra teda jednoznačne aj začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty objektivizuje vedomosťou o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodit' bezdôvodné obohatenie. Totiž iba takto chápaný začiatok behu premlčacej lehoty možno dokazovať. To kedy žalobca tvrdí, že si vec nechal právne posúdiť tak (v zmysle vyššie citovanej judikatúry) relevantné nemôže byť, pretože žalovaný v takomto prípade nemá žiadnu obranu a začiatok plynutia premlčacej lehoty by závisel iba od tvrdenia žalobcu. Bolo by teda nepreukázateľné, či sa žalobca o právnom posúdení nedozvedel skôr a zároveň by bolo otázkou, prečo si žalobca právne posúdenie nenechal vykonať skôr.

Pokiaľ ide o potvrdenie OZ HOOS, je to typizované vyjadrenie dávané v rovnakom znení do desiatok obdobných právnych vecí. Z tohto vyjadrenia však žiadne relevantné právne posúdenie konkrétnej veci neplynie, teda žalobca ním otázku prečo by v jeho prípade malo ísť o bezdôvodné obohatenie, žiadnym spôsobom vyriešenú nemal.

V prejednávanej veci navyše sám žalobca uviedol, že už v roku 2014 bol účastníkom súdneho konania v spotrebiteľskej veci, kde žaloba voči nemu bola zamietnutá pre vady zmluvy. Napriek uvedenému si zmluvu, ktorá je predmetom tohto konania "nechal preskúmať" až v roku 2016, pričom táto zmluva bola vyplatená už v roku 2011.

Na vyššie uvedených záveroch procesného súdu nič nemení ani rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo/9/2012 - Oprávnená sa svojej zodpovednosti za uzavretie neprijateľnej rozhodcovskej doložky nemohla zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto

neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Uvedené rozhodnutie jednak vychádzalo z iného skutkového stavu, jednak sa týkalo aplikácie zákona o bankách a jednak žiadnym spôsobom nespochybňuje rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011.

Naviac rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo/9/2012 sa žiadnym spôsobom nevyrovnáva s O § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov SR - O všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

a s

O § 15 zákona č. 400/2015 o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov SR - O všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka.,

čo jeho presvedčivosť a argumentačnú využiteľnosť znižuje.

Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že aj v prípade dôvodnosti, by nárok žalobcu bol premlčaný, preto žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodne súd v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.